

Aİ-AZƏRBAYCAN MÜNASI- BƏTLƏRİNƏ DAİR FAKTLAR

#eapsummit

Avropa İttifaqının Azərbaycanla ikitərəfli münasibətləri 1999-cu ildən qüvvədə olan Aİ-Azərbaycan Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Sazişinə əsaslanır. Siyasi dialoqa və hər iki tərəf üçün faydalı əməkdaşlığa yeni təkan vermək üçün 2017-ci ilin fevral ayından etibarən Aİ və Azərbaycan yeni çərçivə sazişinə dair danışıqlara başlayıb. Azərbaycan enerji sahəsində Aİ-nin vacib tərəfdaşdır və Xəzər dənizinin enerji resurslarını Aİ bazarına daşınmasında əsas rol oynayır.

DAHA GÜCLÜ İQTISADİYYAT

- ✓ Aİ Azərbaycan üçün birinci ticarət tərəfdaşdır, eləcə də ən böyük ixrac və idxal bazarıdır. O, həmçinin neft və qeyri-neft sektorunda Azərbaycanın ən böyük xarici investoru.
- ✓ Aİ-Azərbaycan Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Sazişi Azərbaycan qanunvericiliyi və prosedurlarının Aİ-yə, eləcə də ticarətlə bağlı beynəlxalq qanunlar və standartlara tədricən uyğunlaşdırılmasına imkan verir.
- ✓ EU4Business təşəbbüsü vasitəsilə Aİ Azərbaycanda şirkətlərə maliyyə, təlim və yeni bazarlara ixrac dəstəyini verir. Aİ ölkənin biznes və investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması işində də hökuməti dəstəkləyir.
- ✓ Aİ həmçinin təhsil və regional inkişafı dəstəkləməklə Azərbaycanın iqtisadi şaxələndirmə planlarının həyata keçirilməsinə kömək edir.

DAHA GÜCLÜ İDARƏÇİLİK

- ✓ Azərbaycan Tvinning layihələri vasitəsilə Aİ ilə fəal əməkdaşlıq edir. Son 10 il ərzində Azərbaycanın 26 nazirliyi və ictimai institutu 46 tvinning layihəsində iştirak edib və nəticədə Aİ-nin texniki biliklərindən və dövlət qulluqçularının praktiki təcrübələrindən faydalanıb. Bu, yerli qanunvericiliyin Aİ standartlarına uyğun hazırlanması və təkmilləşdirilməsinə töhfə verir.
- ✓ Məhkəmə sektorunun islahatı Aİ-nin Azərbaycana göstərdiyi köməkliliyin prioritet sahələrindən biridir. Məqsəd mübahisələrin alternativ həllini və korrupsiyaya qarşı mübarizəni dəstəkləmək, eləcə də vətəndaşlar və bizneslərə hüquqi yardım və məhkəməyə daha yaxşı əlçatımlılıq təmin etməkdir.
- ✓ Aİ Azərbaycanda insan hüquqlarının qorunmasının, eləcə də media, ifadə və toplaşma azadlığının təmin olunmasının vacibliyini vurğulamaqda davam edir. Aİ bunu Aİ-Azərbaycan münasibətlərinin və ölkənin dayanıqlı inkişafının mühüm hissəsi kimi görür.

DAHA GÜCLÜ CƏMIYYƏT

- ✓ Aİ ilə Azərbaycan arasında imzalanmış viza rejiminin sadələşdirilməsi və readmissiya sazişləri 2014 ildə qüvvəyə minərək, Azərbaycan vətəndaşlarına, xüsusilə də tez-tez səyahət edənlərə, daha asan və ucuz qısa müddətli viza almaqla Aİ-nin bir çox ölkələrinə səfər etmək imkanı verib. Bundan başqa, məsələn, Erasmus+ tələbələri viza rüsumundan tamamilə azad olunub.
- ✓ Erasmus+ proqramı 2015-ci ildən 2017-ci ilə kimi Azərbaycanın 900-dən çox tələbəsi və müəlliminə Aİ ölkələrində təhsil almaq və ya dərslər demək imkanı verib.
- ✓ Azərbaycandan 1800-dən çox gənc birgə mübadilə, könüllülük və potensialın artırılması layihələrinə cəlb olunub.

DAHA GÜCLÜ BAĞLANTI

- ✓ Azərbaycan enerji sahəsində Aİ-nin vacib tərəfdaşdır. Hazırda bu ölkə Aİ-nin təbii qaz ehtiyacının təxminən 5 faizini təmin edir.
- ✓ Azərbaycan Xəzərin təbii qaz resurslarını Aİ bazarına Cənub Qaz Dəhlizi vasitəsilə nəql edir.
- ✓ Aİ 2016-cı ildə "EU4Energy" adlı regional proqramı təsis edərək, enerji siyasəti məqsədlərinə nail olmaqda və enerji səmərəliliyini təkmilləşdirməkdə, Azərbaycan da daxil olmaqla, Şərqi Tərəfdaşlığı ölkələrini dəstəkləyir.
- ✓ Azərbaycan şimal cənubu və şərq qərbi birləşdirən nəqliyyat əlaqələrinin kəşf etməsində yerləşməsindən faydalanır. Ölkə, Bakı Limanı və Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti kimi vacib infrastruktur layihələrə investisiya yatırır. Aİ, məsələn, Bakı Limanında və onun azad ticarət zonasında çalışanlar üçün təlimləri dəstəkləyir.

48,6%

Aİ Azərbaycanın birinci ticarət tərəfdaşdır. Azərbaycanın ümumi ticarətinin 48,6 faizi məhz Aİ-nin payına düşür.

46

10 il ərzində 46 tvinning layihəsi: 26-sı başa çatıb, 13-ü davam edir, 7-si hazırlanır.

Aİ-nin

12 milyon

avroluq töhfəsi 14,000 Azərbaycan şirkətinə 222 milyon avro kreditin ayrılmasına yol açıb.

ENERJİ SAHƏSİNDƏ VACIB OYUNÇU

Aİ Azərbaycan neftinin və ölkə ərazisi ilə tranzit olunan neftin əsas müştərisidir. Cənub Qaz Dəhlizi Xəzər, Mərkəzi Asiya və Yaxın Şərqdən təbii qaz resurslarının Avropa bazarlarına nəql olunması üçün strateji təşəbbüsdür və Avropanın enerji təminatı təhlükəsizliyinin genişləndirilməsində əsas alətdir. Xəzər hövzəsindən təbii qazı təmin edəcək infrastruktur, xüsusilə də Şah Dəniz II, Azərbaycandan Gürcüstan vasitəsilə Türkiyəyə gedən mövcud Cənubi Qafqaz kəməri; Türkiyədən keçərək Gürcüstanı Avropa ilə birləşdirən Trans-Anadolu qaz boru kəməri; eləcə də Yunanıstan və Albaniya vasitəsilə təbii qazı Türkiyə sərhəddindən İtaliyaya nəql edən Trans-Adriatik boru kəmərinə ibarətdir. Xəzər dənizinin Azərbaycana aid sektorunda nəhəng dəniz qaz yatağı olan Şah Dəniz II 2020-ci ildən etibarən Avropa bazarlarına ilkin olaraq ilə 10 milyard kubmetr qaz verəcək.

MULTIKULTURALİZM

2016-cı ilin dekabr ayında Bakıda "Dinlərarası dözümlülük və medianın rolu" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib. 2017-ci ilin sentyabr ayında isə Azərbaycanın müxtəlif dini icmalarının liderləri Brüsseldə Aİ institutlarına səfər edib. Bunun ardınca isə oktyabr ayında Bakıda mədəniyyətlərarası dialoq və dözümlülük dəyərlərini incəsənət yolu ilə təşviq etmək üçün "Təsəvvür et" adlı Avropa Tolerantlıq Festivalı təşkil olunub.

MÜNAQIŞƏNİN HƏLLİ

Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll olunmaması regionda sabitlik və inkişaf üçün maneə olaraq qalır. Aİ, o cümlədən onun Cənubi Qafqaz və Gürcüstan böhranı üzrə xüsusi nümayəndəsi, ATƏT-in Minsk qrupu həmsərdlərinin münaqişənin həll olunması istiqamətində səylərini dəstəkləyir və töhfəsini verir. Aİ həmçinin münaqişə tərəfləri arasında etimadın və sülhün yaranması istiqamətində fəaliyyətləri təşviq edir, o cümlədən Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli üçün Avropa Tərəfdaşlıq proqramının icrası vasitəsilə.